

[Sem zadejte text.]

ZŠ Nový Bydžov

Karla IV. 209

504 01 Nový Bydžov

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Školní rok 2023/24

zpracovala

Mgr. Petra Klapková Dymešová Ph.D.

V Novém Bydžově dne 4.9.2023

ZSNB-KAR 993/2023

.....

ředitel školy

[Sem zadejte text.]

Strategie předcházení školní neúspěšnosti 2023/2024

V souladu se zákonem. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s vyhláškou č. 27/2016, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 72/2005, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů naše škola zpracovává a uskutečňuje preventivní program školy včetně strategie předcházení školního neúspěchu, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

1. Příčiny a projevy školní neúspěšnosti

Školní neúspěch se může projevit:

- Nespěchem
- Rizikovým chováním
- Problematickým postavením v třídním kolektivu
- Předčasným odchodem ze základního vzdělávání

Příčiny školní neúspěšnosti:

- Příčiny plynoucí z osobnosti žáka
- Vývojové poruchy učení, speciálně vzdělávací potřeby
- Včasné nerozpoznané smyslové vady
- Zdravotní problémy žáka
- Nepodnětné sociální prostředí
- Změna rodinné situace
- Nesprávná volba školy v souvislosti se speciálně vzdělávacími potřebami
- Školní nezralost
- Narušené klima třídy
- Přestup z jiné ZŠ, zejména přestup na 2. stupeň z malotřídní ZŠ
- Nedostatečná znalost českého jazyka u žáků cizinců
- Záškoláctví či skryté záškoláctví

2. Strategie předcházení školní neúspěšnosti na ZŠ Karla IV.

2.1. Dlouhodobé cíle strategie předcházení školní neúspěšnosti

- vytváření bezpečného a kvalitního klimatu tříd i školy
- formování a rozvíjení dovedností pro život, sociálních dovedností a dovedností seberegulace žáků
- rozvíjení klíčových dovedností pedagogů, podpora schopnosti sebereflexe, podpora pracovního i osobního seberozvoje pedagogů

2.2. Strategie předcházení školní neúspěšnosti v rámci přípravy na školní docházku

Hlavním úkolem je vytvářet základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do ZŠ. Naše škola se snaží o zajištění plynulého přechodu mezi MŠ a ZŠ prostřednictvím následujících aktivit:

- Den otevřených dveří pro MŠ – spolupráce s pedagogickými pracovníky MŠ
- Den otevřených dveří pro veřejnost – seznámení rodičů a dětí s prostředím školy v období před zápisem na ZŠ
- Školičky pro budoucí prvňáčky – seznámení s prostředím školy, setkání rodičů budoucích prvňáčků s třídními učiteli
- Poskytování logopedické péče zájemcům o přijetí do ZŠ – odstraňování logopedických vad před nástupem dítěte do ZŠ
- Konzultace rodičů budoucích prvňáčků se speciálním pedagogem

2.3. Strategie předcházení školní neúspěšnosti během školní docházky

Základem je dobře organizovaný tým odborníků Školního poradenského pracoviště (ŠPP) tvořený výchovnou poradkyní Mgr. Martinou Hudcovou, speciální pedagožkou a logopedkou Mgr. Radkou Mišíkovou, kariérovou poradkyní a metodičkami prevence Mgr. Soňou Špičákovou, Mgr. Martinou Tomkovou Kebortovou a sociální pedagožkou Mgr. Karolínou Soukalovou. ŠPP úzce spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli a učiteli jednotlivých předmětů.

Pro naplnění dlouhodobých cílů uplatňujeme následující principy:

- Všichni pracovníci školy se řídí zásadami konstruktivní, transparentní, respektující komunikace, a to ve vztahu k žákům a jejich rodičům i ke svým kolegům; svým příkladem poskytují žákům vzor prosociálního chování a zároveň toto chování u nich modelují a podporují.
- Všichni pedagogové jsou vyškoleni, rozeznají příznaky rizikového chování žáků a bez prodlení zajišťují jeho řešení ve spolupráci s ostatními pedagogy (zejména se školním poradenským pracovištěm), zákonnými zástupci žáků a žáky.
- V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně prokazatelně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.
- Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem. Třídní učitelé vedou pravidelné třídnické hodiny.
- Je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace, které mají vliv na jejich osobnostní a sociální rozvoj. Pomoc žákům poskytuje Školní poradenské pracoviště.
- Zajišťujeme rovný přístup ke vzdělávání, zaměřujeme se na vyrovnávání nerovnosti sociálního a kulturního prostředí i všech znevýhodnění daných zdravotními, etnickými či specifickými regionálními důvody.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti 2023/2024

- Pro lepší začlenění dětí z nepodnětného sociálního prostředí spolupracujeme se Sociálně aktivizační službou zřízenou při Městském úřadě v Novém Bydžově, případně se Sociálně právním odborem MěÚ NB.
- Ve vztahu k žákům uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků. Pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka, v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka. Užíváme podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu. Uplatňujeme principy diferencované výuky a formativního hodnocení.
- Při přestupu žáků na druhý stupeň ZŠ poskytujeme žákům čas na adaptaci, vyučující 1. a 2. stupně si předávají zkušenosti na metodických sdruženích.
- Pro žáky 6. tříd organizujeme adaptační kurz.
- Komunikujeme s pedagogy ZŠ Kosičky, ZŠ Nepolisy, ZŠ Měník a ZŠ Prasek při přestupu dětí do 5. a 6. tříd.
- Zajišťujeme podpůrnou komunikaci učitel - rodič- žák při změně školy v případě nesouladu školních vzdělávacích programů obou škol.
- Při dlouhodobé nemoci úzce spolupracujeme s rodinou žáka, považujeme za nutné zajistit doplňování učiva stěžejním předmětů – Čj, M, AJ, ve snaze ulehčit návrat žáka po nemoci do školy - stanovujeme plán doplnění učiva a přezkoušení.
- Žákům 2. stupně nabízíme možnost pravidelného doučování Čj, M.
- Zařazujeme pravidelně třídnické hodiny, třídní učitelé jsou proškoleni v oblasti náplně vedení třídnických hodin.
- Škola poskytuje žákům se speciálně vzdělávacími potřebami, žákům ze znevýhodněného prostředí a žákům nadaným a mimořádně nadaným podpůrná opatření 1. - 5. stupně. O poskytování podpůrného opatření 1. stupně rozhoduje vyučující žáka. Jako jedna z forem podpůrného opatření 1. stupně může být zařazena pedagogická intervence (PI). O poskytování pedagogické intervence rozhoduje ředitel školy na návrh výchovného poradce nebo speciálního pedagoga. Při poskytování pedagogické intervence sestavuje třídní učitel Plán pedagogické podpory (PLPP). Plán pedagogické podpory je vyhodnocen do tří měsíců od začátku poskytování PI.
- Pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami zajišťujeme výuku předmětu Speciálně pedagogické péče. Pro žáky s podpůrnými opatřeními 2. - 5. stupně zpracovává individuální plán třídní učitel, výchovný poradce a speciální pedagog na základě doporučení ŠPZ. Podpůrná opatření 1. stupně poskytují jednotliví vyučující, vyučující provádí nejpozději do tří měsíců od jejich zavedení vyhodnocení jejich efektivity. Pokud vyučující vyhodnotí, že je třeba poskytnout vyšší míru podpory, je to důvod k odeslání žáka do školského poradenského zařízení.

2.4. Strategie předcházení školní neúspěšnosti – žáci z Ukrajiny

S ohledem na přijímání žáků z odlišného jazykového prostředí využíváme:

- intenzivní zapojení asistentů pedagoga ve spolupráci s vyučujícím pro dopomoc žákům s adaptací.
- pozici prostředníka Mgr. Veroniky Skalové, vyučující ruského jazyka, která je k dispozici žákům i pedagogům pro zvládnutí jazykové bariéry v důležité komunikaci.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti 2023/2024

- Žákům cizincům nabízíme účast na výuce českého jazyka pro cizince. Výuka probíhá třikrát týdně v časové dotaci 45 minut, skupinu žáků vede Olga Sedláková. Při výuce využíváme učební materiály určené pro výuku českého jazyka pro cizince.

3. Postup v případě nedosažení cíle

Postupy v případě nedosažení cíle spočívají např. v následujících opatřeních:

1. stupeň – individualizovaná pomoc učitele v rámci běžných vyučovacích hodin, monitorování pokroků dítěte (obvykle po dobu tří až šesti měsíců).

2. stupeň – plán pedagogické podpory (formulář příloha 1, vzor vyplnění příloha 2); pokud nedošlo k úpravě obtíží, je problematika konzultována s pracovníkem školního poradenského zařízení (výchovný poradce, školní speciální pedagog), měl by být vytvořen strukturovaný plán pedagogické podpory

3. stupeň – přetrvávají-li obtíže žáka, je zapotřebí specializované intervence PPP k potvrzení či vyvrácení diagnóz SPU.

4. Podpůrná opatření prvního stupně

Podpůrná opatření ve vzdělávání se týkají vyrovnávání podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Podmínky pro vzdělávání žáků s SVP upravuje vyhláška MŠMT, zavedla je novela školského zákona č. 561/2004 Sb. Tato podpůrná opatření jsou určena pro žáky se zdravotním či sociálním znevýhodněním ve výuce. Podpůrná opatření slouží jako podpora práce pedagoga s žákem, a to v případě, kdy vzdělávání vyžaduje v různé míře upravit průběh žákova vzdělávání. Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání žáka, který je z různých důvodů oproti ostatním žákům znevýhodněn.

První stupeň podpůrných opatření vždy navrhuje a poskytuje škola. Druhý až pátý stupeň podpůrných opatření navrhuje a metodicky provází školské poradenské zařízení. Zařazení konkrétních žáků do jednotlivých stupňů a pravidla, podle kterých bude škola doporučení využívat, stanovuje ministerstvo prováděcí vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Popis prvního stupně podpůrných opatření

První stupeň podpory se snaží zabraňovat tomu, aby se žák dostal do koloběhu školních neúspěchů, nebo aby pociťoval ke škole odpor. V této fázi jde tedy o aplikaci metod a forem práce, které slouží jako prevence proti zhoršování školní úspěšnosti žáka.

Na tomto stupni hrají důležitou roli sami pedagogové. Ti znevýhodněného žáka pozorují, analyzují jeho školní práci, využívají dlouhodobého hodnocení, zajímají se o jeho život mimo školu, ale také znají zdravotní stav žáka a rodinnou situaci. Je podstatné, aby se pedagog o

Strategie předcházení školní neúspěšnosti 2023/2024

takového žáka staral do hloubky, ne pouze povrchně, protože jedině tak lze odhalit příčiny školních neúspěchů a předejít neúspěchům dalším.

Konkrétní úpravy

Většinou tento stupeň podpory spočívá v tom, že pedagog poupraví zasedací pořádek a žáka přesadí ve třídě tak, aby místo jemu i učiteli vyhovovalo. Dále může tomuto konkrétnímu žákovi zařídit kratší vyučovací hodiny, a naopak delší přestávky, nebo plánuje a organizuje čas mimo školní vyučování.

V této fázi je také důležité, aby se pedagog snažil uplatňovat individuální přístup k žákovi, zohledňoval učební styly žáka, aby při výuce žáka dostatečně motivoval a využíval spíše aktivizující metody. Zapojovat by měl také skupinovou výuku, při níž se žák učí spolupráce s ostatními. Pedagog má rovněž komunikovat s rodiči znevýhodněného žáka, informovat je o průběhu vyučování a chování žáka ve výuce, ale také se s nimi domlouvat ohledně přípravy na hodiny. Konkrétní úpravy v prvním stupni podpůrných opatření spočívají v úpravách metod a organizaci výuky, obsahu a výstupů vzdělávání, v hodnocení apod.

Metody výuky by měly být voleny tak, aby u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami podporovaly co nejvíce rozvoj poznávacích procesů. Orientovat by se měly hlavně na práci s textem nebo obrazem a na vnímání s důrazem na individualizaci. Cílem volby metod má být lepší motivace žáka a zvýšení jeho pozornosti ve výuce. Co se týče organizace výuky, uspořádán by měl být zasedací pořádek ve třídě a také se mají častěji střídát různorodé organizační formy. Hodnocení musí vést k motivaci žáka a orientovat se na individuální pokroky, rozvíjet by se mělo též sebehodnocení žáka.

Nároky žáka

Žák má nárok na:

- vytvoření plánu pedagogické podpory,
- konzultace s pedagogickými pracovníky a průběžné vyhodnocování zvolených postupů a metod práce s žákem,
- kompenzační a učební pomůcky dle podmínek školy a pedagogů,
- úpravu výstupů během hodiny.

Poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení

Poradenskou činnost na tomto stupni podpůrného opatření provádí poradenští pracovníci dané školy: školní metodik prevence, výchovný poradce, školní speciální pedagog nebo logoped.

Východiska pro poskytování podpůrných opatření

Pedagog pozoruje žáka v hodině, poskytuje zpětnou vazbu nejen žákovi, ale i zákonným zástupcům. Volí vhodné metody k překontrolování jeho dovedností a znalostí, reflektuje jeho výsledky. Dále provádí analýzu jeho práce v hodině a domácí práce, popřípadě vede žáka k tvorbě portfolia.

Závěr

Tento stupeň podpory je v podstatě zdůraznění principů individuálního přístupu. Žák, učitel ani škola nemají nárok na finanční podporu ani na asistenta pedagoga.

5. Přílohy

Příloha 1 Plán pedagogické podpory (PLPP)

Příloha 2 Plán pedagogické podpory (PLPP) – VZOR vyplnění

Příloha 1

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Jméno a příjmení dítěte, žáka nebo studenta (dále jen „žák“)	
Škola	
Ročník	
Důvod k přistoupení sestavení PLPP	
Datum vyhotovení	
Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni	

I. Charakteristika žáka a jeho/její obtíží

(silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

--

II. Stanovení cílů PLPP

(cíle rozvoje žáka)

--

III. Podpůrná opatření ve škole

(Doplňte **konkrétní postupy** v těch kategoriích podpůrných opatření, které uplatňujete.)

a) Metody výuky

(specifikace úprav metod práce se žákem)

--

Strategie předcházení školní neúspěšnosti 2023/2024

b) Organizace výuky

(úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)

c) Hodnocení žáka

(vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)

d) Pomůcky

(učebnice, pracovní listy, ICT technika, atd.)

e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy

(popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)

Strategie předcházení školní neúspěšnosti 2023/2024

V. Podpůrná opatření jiného druhu

(respektovat zdravotní stav, zátěžovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP**Dne:**

(Naplnění cílů PLPP)

Doporučení k odbornému vyšetření¹ **Ano** **Ne** **PPP**   **SPC**   **SVP**   **jiné:**

Role	Jméno a příjmení	Podpis a datum
Třídní učitel		
Učitel/é předmětu/ů		
Pracovník ŠPP		
Zákonný zástupce		

Jméno a příjmení dítěte, žáka nebo studenta (dále jen „žák“)	Jindra		
Škola			
Ročník	4.		
Důvod k přistoupení sestavení PLPP	Dlouhodobější selhávání v oblastech vyžadujících zapojení dlouhodobé paměti a logického chápání (AJ, slovní úlohy).		
Datum vyhotovení	2. ledna 2017		
Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni	duben 2017		

I. Charakteristika žáka a jeho/její obtíží

(silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

Obtíže při porozumění čtenému textu a slovním úlohám, pomalejší pracovní tempo.

II. Stanovení cílů PLPP

(cíle rozvoje žáka)

Cílem je zrychlení pracovního tempa. Větší samostatnost při řešení slovních úloh, zlepšení porozumění čtenému textu, upevnění základních početních operací a znalosti gramatických pravidel.

III. Podpůrná opatření ve škole

(Doplňte **konkrétní postupy** v těch kategoriích podpůrných opatření, které uplatňujete.)

a) Metody výuky

(specifikace úprav metod práce se žákem)

Kontrola ze strany vyučující, zda Jindra porozuměla zadanému úkolu. Dopomoc při řešení slovních úloh. Kontrola vyučující, zda má Jindra správně zapsán domácí úkol.

b) Organizace výuky

(úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)

V průběhu vyučovacích hodin jsou střídány různé formy výuky (individuální práce, práce dvojic, skupinová práce, frontální výuka).

Strategie předcházení školní neúspěšnosti 2023/2024

c) Hodnocení žáka

(vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)

Je využíváno průběžné formativní hodnocení s důrazem na ocenění snahy a pokroků. Jindra je vedena k samostatnému hodnocení vlastní práce. Při testech je používáno hodnocení pomocí bodů za správně splněné úkoly a jejich procentuální hodnocení. V žákovské knížce a na vysvědčení je používána klasifikační stupnice podle školního řádu školy.

d) Pomůcky

(učebnice, pracovní listy, ICT technika, atd.)

Běžné učebnice a pracovní sešity, pracovní listy, úkoly na interaktivní tabuli (s využíváním individuálního hlasovacího zařízení pro samostatnou práci), manipulační a názorné pomůcky pro řešení slovních úloh a při geometrii.

e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů

Jindru vyučuje ve většině předmětů třídní učitelka, na vyučující HV a PV nejsou speciální požadavky.

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy

(popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)

Komunikace s rodinou probíhá formou zpráv v notýsku a konzultacemi dle vzájemné domluvy.

V. Podpůrná opatření jiného druhu

(respektovat zdravotní stav, zátěžovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

Ne.

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP**Dne:**

(Naplnění cílů PLPP)

Stanovené cíle se podařilo naplnit pouze částečně. Došlo k zautomatizování základních početních operací v matematice, Jindra si osvojila probíraná gramatická pravidla v českém jazyce, nedokáže je při písemné práci a v diktátech aplikovat. I přes krácení diktátů a delší čas na kontrolu dochází k selhávání při písemném projevu. Slovní úlohy nedokáže řešit ani při dopomoci prvního kroku, potřebuje přímé vedení v průběhu celého řešení. Pomaleji si fixuje nové učivo, potřebuje výrazně delší čas na pochopení a procvičení. Velká nejistota a nezafixované učivo z předchozích ročníků se projevují v AJ. Jindra má obtíže i v předmětech, jako je vlastivěda a přírodověda, hůře si zapamatovává informace, potřebuje doma učivo opakovat a procvičovat. Byla vyšetřena v PPP (viz zpráva).

Strategie předcházení školní neúspěšnosti 2023/2024

Doporučení k odbornému vyšetření²	☐ Ano	☐ Ne
	☐ PPP	☐ SPC ☐ SVP ☐ jiné:

Role	Jméno a příjmení	Podpis a datum
Třídní učitel		
Učitel/é předmětu/ů		
Pracovník ŠPP		
Zákonný zástupce		

² *Odpovídající zaškrtněte, případně doplňte.*